

DATUM UTSKRIFT	2018- 05- 02	SIDA	1/17
KAPITEL	MYNDIGHETSUTÖVNING	AVSNITT	HANDLÄGGNING
DOKUMENT NAMN	RIKTLINJER FÖR TRÄNINGSLÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLINJE
GILTIGT INOM	SOCIALTJÄNSTEN, VALLENTUNA KOMMUN	GODKÄNT DATUM	2018-06-12, § 92
DOKUMENTANSVARIG	VERKSAMHETSCHEF VUXENENHETEN	GODKÄNT AV	SOCIALNÄMNDEN
DIARIENR, NUMMER I FFS	SN 2018. 103, 6.8.33	REVIDERAD	

Riktlinjer för träningslägenheter

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Riktlinjernas syfte och tillämpning	3
1.2	Målgrupp	3
1.2.1	Stadigvarande bosatt och folkbokföring	4
1.3	Arbetsmetoder	4
1.4	Samverkan	4
1.5	Socialnämndens kvalitetsledningssystem	4
2	Socialtjänstlagen	5
2.1	Barnperspektivet.....	5
2.2	Barnkonventionen & barnrättsperspektivet.....	6
2.3	Ansvarsfördelning mellan kommunerna	6
3	Handläggning och dokumentation	7
3.1	Ansökan.....	7
3.2	Utredning.....	7
3.2.1	Utredningens innehåll	8
3.2.2	Handläggningstid	8
3.2.3	Samtycke.....	9
3.3	Beslut.....	9
3.3.1	Icke verkställda beslut.....	10
3.4	Överklagande	10
3.5	Individuell arbetsplan och överenskommelse	11
4	Allmänt om insatsen.....	11
4.1	Träningslägenheterna	12
4.2	Kontrakt.....	12
4.3	Boendetid	13
4.4	Hyran.....	13
4.5	Hemförsäkring.....	13
5	Uppföljning	13
5.1	Årskontroll	14
5.2	Omprovning/upsägning/avhysning	14
6	Socialförvaltningens åtagande	14
7	Samarbetet mellan förvaltningarna	15
8	Jourlägenheter	15
9	Hyresrättsliga frågor	15

AVDELNINGEN FÖR VERKSAMHETSSTÖD OCH KVALITET

SOCIALFÖRVALTNINGEN
TORGGATAN 11 · 186 86 VALLENTUNA
TF N: 08-58785000 · FAX: 08-58785403
SOCIALFÖRVALTNINGEN@VALLENTUNA.SE
WWW.VALLENTUNA.SE

Vallemtuna
kommun

DATUM UTSKRIFTT	2018-05-02	SIDA	2/17
DOKUMENTNAMN	RIKTLI NJER FÖR TRÄNINGSLÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

9.1	Hysesavtalet.....	15
9.2	Hyses-, förlängnings- och uppsägningstid.....	16
9.3	Besittningsskydd	16
9.4	Uppsägning.....	16
9.5	Rättslig prövning: Avhysning	17
9.6	Kvarlämnad egendom	17

**AVDELNINGEN FÖR VERKSAMHETSSTÖD OCH
KVALITET**

SOCIALFÖRVALTNINGEN
TORGGATAN 11 · 186 86 VALLENTUNA
TELEFON: 08-58785000 · FAX: 08-58785403
SOCIALFÖRVALTNINGEN@VALLENTUNA.SE
WWW.VALLENTUNA.SE

**Vallentuna
kommun**

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	3/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

1 Inledning

I socialtjänstlagens portalparagraf 1 kap. 1 § anges socialtjänstens övergripande mål. Samhällets socialtjänst ska på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser. Verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmande och integritet.

1.1 Riktlinjernas syfte och tillämpning

Syftet med riktlinjerna är:

- Att fungera som socialnämndens styrdokument för de handläggare som utreder och fattar beslut om bistånd.
- Att bidra till mer enhetliga bedömningsgrunder för att garantera likställighet och rättssäkerhet.
- Att ge en allmän beskrivning av insatsen.

Kommunens riktlinjer anger vad som är skälig levnadsnivå i normalfallet. Riktlinjerna är en vägledning och innebär inte någon inskränkning i den enskildes möjligheter att få sin ansökan individuellt prövad. Varje ansökan ska utredas och varje beslut ska baseras på den enskildes behov. Om sakliga skäl finns kan det motivera att undantag från riktlinjerna görs.

1.2 Målgrupp

Träningslägenhet kan erbjudas vuxna personer från 18 år med missbruk, psykisk funktionsnedsättning och/eller allvarliga sociala problem som behöver särskilt stöd från socialtjänsten för att få samt för att klara av att behålla ett eget boende.

Träningslägenhet kan även beviljas barnfamiljer i de fall då socialförvaltningen bedömer att det kan få allvarliga sociala konsekvenser för familjen om träningslägenhet inte beviljas.

Innan träningslägenhet beviljas ska den enskilde/familjen ha fått relevant stöd och hjälp samt bedömts ha förutsättningar att klara ett eget boende. Möjligheten till skuldsanering, avbetalningsplaner m.m. bör därför undersökas och påbörjas i ett så tidigt skede som möjligt.

Under träningsperioden, som i normalfallet är 1-4 år, ska den enskilde/familjen få stöd med att aktivt söka eget boende. Har den enskilde/familjen trots aktivt sökande inte lyckats hitta ett eget boende under denna tid ska socialförvaltningen utreda om förlängning av insatsen träningslägenhet kan vara lämplig eller om eventuell prövning av förstahandskontrakt ska göras.

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	4/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

1.2.1 Stadigvarande bosatt och folkbokföring

Träningslägenheter är avsedda för personer som är stadigvarande bosatta i Vallentuna kommun. Undantag kan göras om det finns synnerligen starka skäl som kan styrkas och motiveras. Det kan exempelvis handla om personer i långvarig hemlöshet men med varaktig vistelse i kommunen. I samband med att hyreskontrakt för träningslägenhet skrivs med en person ska den enskilde folkbokföra sig i kommunen.

1.3 Arbetsmetoder

Socialförvaltningen ska arbeta utifrån de evidensbaserade metoder som rekommenderas av Socialstyrelsen, detta med syftet att handläggningen ska vara strukturerad och rättssäker.

Prejudicerande utslag i domstol som publiceras löpande ska beaktas.

1.4 Samverkan

Socialnämnden har till uppgift att medverka i samhällsplaneringen och att i samarbete med andra samhällsorgan, organisationer, föreningar och enskilda främja goda miljöer i kommunen och att informera om kommunens socialtjänst (3 kap. 1 § SoL). Även i 6 § förvaltningslagen (FL) regleras myndigheters skyldighet att vara varandra behjälpliga och samverka.

Socialnämndens insatser för den enskilde ska utformas och genomföras tillsammans med honom eller henne och vid behov i samverkan med andra samhällsorgan och med organisationer och andra föreningar (3 kap. 5 § SoL).

Samverkan internt och externt ska syfta till att skapa en helhetssyn på den enskildes behov samt hur dessa ska kunna tillgodoses. All samverkan ska ske med den enskildes samtycke och delaktighet och med målet att öka den enskildes livskvalitet.

1.5 Socialnämndens kvalitetsledningssystem

Enligt 3 kap. 3 § socialtjänstlagen (SoL) ska insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet. För att utföra uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd *Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9)* finns bestämmelser om inrättande av ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete inom socialtjänst, verksamhet enligt LSS samt hälso- och sjukvård.

Socialtjänsten i Vallentuna kommun har utvecklat ett kvalitetsledningssystem i enlighet med SOSFS 2011:9. Inom ramen för detta system hanteras dokumentation av verksamhetens processer, systematisering av riktlinjer och rutiner samt tydliggörande

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	5/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

av roller och ansvar. För handläggningen väsentliga dokument finns således samlade i kvalitetsledningssystemet (Stratsys).

2 Socialtjänstlagen

Rätten till bistånd regleras i 4 kap. 1 § SoL där det framkommer att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt. Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmande och integritet (1 kap. 1 § SoL).

2.1 Barnperspektivet

Vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas (1 kap. 2 § SoL). Barnets eller den unges bästa ska alltid vara vägledande i socialtjänstens arbete och beviljande av insatser. Bestämmelsen har sin grund i artikel 3 i FN:s barnkonvention. I barnkonventionen framgår att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barn och att barnet ska tillförsäkras det skydd och den omvårdnad som det behöver. Sverige har godkänt barnkonventionen genom beslut i Riksdagen och har därmed förpliktigt sig att vidta alla lämpliga åtgärder för att stärka barns ställning.

Hänsyn till barnets bästa, det så kallade barnperspektivet, innebär att noga analysera vilka följder ett beslut kan få för barnet och att varje beslut som rör ett barn måste grunda sig på en bedömning om vad som är bäst för barnet. Dock ska hänsyn tas till de rättigheter och skyldigheter som dennes föräldrar, vårdnadshavare eller andra personer som har lagligt ansvar för barnet har.

I socialtjänstens utredningar som rör vuxna ska det alltid kartläggas om det finns barn med i bilden och hur barnet/barnen berörs. Att iaktta ett barnperspektiv i en utredning som gäller en vuxen får dock inte medföra att barnets förhållanden utreds. Oavsett om socialtjänstens bedömning resulterar i att bistånd beviljas med hänsyn till barnets bästa eller inte så är det viktigt att barnet synliggörs i utredningen och att det framgår:

- hur barnets intressen har beaktats,
- vilka överväganden som har gjorts, och
- hur detta har påverkat beslutet.

Det räcker inte att hänvisa till att barnperspektivet har beaktats vid ansökningar om bistånd riktade till barn, utan det behövs således tydliga argument för beslut om bifall eller avslag. Det ska framgå vilka förslag till lösningar som har diskuterats och hur dessa har vägts mot varandra i en beslutssituation.

AVDELNINGEN FÖR VERKSAMHETSSTÖD OCH KVALITET

SOCIALFÖRVAL TN I NG EN
TORGGATA N 11 · 186 8 6 VALL ENTU NA
TF N: 08-58785000 · FAX: 08 -58785403
SOCIALFÖRVAL TN I NG EN@ VAL LENTU NA.SE
WWW.VA LL ENTUNA. SE

Vallentuna
kommun

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	6/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

Det förekommer att de personer som beviljas träningslägenhet är föräldrar till barn under arton år. Det är viktigt att barn som bor stadigvarande eller vistas tillfälligt i träningslägenheter, exempelvis som umgängesbarn, erbjuds nödvändigt stöd. Om det framkommer uppgifter som tyder på att ett barn far illa ska alltid Barn- och familjeenheten meddelas så att enheten kan ta ställning till om en utredning ska inledas på barnet.

2.2 Barnkonventionen & barnrättsperspektivet

Barnkonventionen, FN:s konvention om barns rättigheter, är än så länge ett etiskt grunddokument som uttrycker världssamfundets syn på barn och ungdomar i vår tid. År 2020 ska barnkonventionen bli en del av svensk lag. Sverige har godkänt barnkonventionen genom beslut i Riksdagen och har därmed förpliktigt sig att vidta alla lämpliga åtgärder för att stärka barns ställning.

För att bedöma om ett beslut är förenligt med ett barnrättsperspektiv utgår man från barnkonventionens fyra huvudprinciper som lyder:

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Barnets bästa ska beaktas i alla beslut som rör barn.
- Alla barn har rätt till liv och utveckling.
- Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Barnrättsperspektivet betonar barnets rätt att fritt uttrycka sina åsikter i frågor som rör barnet och att barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till dess ålder och mognad. Principerna i barnkonventionen ska läggas in i lagstiftningen för att säkra att barns rättigheter beaktas.

Barnrättsperspektivet kan lätt blandas ihop med barnperspektivet men det är inte samma sak. Barnperspektivet innebär att den vuxna med hjälp av egna erfarenheter och kunskaper från till exempel den egna uppväxten, utbildning, yrkes- och familjeliv försöker sätta sig in i barnets situation för att själv bedöma vad som är barnets bästa. Att vuxna så långt som möjligt sätter sig in i barnets situation för att bättre kunna ta tillvara barnets intresse är att anta ett barnperspektiv. Men ett barnperspektiv innebär inte automatiskt att barnets rättigheter säkerställs. För det krävs ett barnrättsperspektiv.

2.3 Ansvarsfördelning mellan kommunerna

Enligt bestämmelserna i SoL ansvarar bosättningskommunen för stöd- och hjälpinsatser oavsett om den enskilde vistas i bosättningskommunen eller tillfälligt i en annan kommun. Undantaget från detta är i akuta situationer då vistelsekommunen har det yttersta ansvaret för stöd och hjälp enligt SoL. Med bosättningskommun avses den kommun där den enskilde är stadigvarande bosatt eller annan kommun om den enskilde har starkare anknytning till den kommunen.

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	7/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

När en enskild vårdas i kriminalvårdsanstalt, på sjukhus eller annan sjukvårdsinrättning, och aktualiseras inför avslutning av sådan vård, ansvarar den kommun där den enskilde är folkbokförd för stödet och hjälpen.

Mer information om ansvarsfördelning mellan kommuner i fråga om stöd och hjälp enligt SoL finns i kapitel 2 a.

3 Handläggning och dokumentation

Vad som gäller kring handläggning och dokumentation regleras i socialtjänstlagen (SoL) och i förvaltningslagen (FL). Handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling ska dokumenteras.

Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Både den som fattar beslut om insatser och den som utför insatsen är således skyldiga att dokumentera. Dokumentationen ska utformas med respekt för den enskildes integritet. Handlingar som rör enskildas personliga förhållanden ska förvaras så att obehöriga inte får tillgång till dem. (11 kap. 5 § SoL).

Ytterligare information om handläggning och dokumentation finns i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd *Dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS (SOSFS 2014:5)* samt i Socialstyrelsens kompletterande handbok *Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten* från 2015.

3.1 Ansökan

En ansökan om träningslägenhet kan göras både skriftligt och muntligt. Vid inkommen ansökan ska utredning enligt 11 kap. 1 § SoL alltid göras. En ansökan ska alltid dokumenteras i socialförvaltningens verksamhetssystem (Treserva).

Ansökan kan göras av den enskilde själv eller genom att den enskilde anlitar ett ombud som för dennes talan i ett ärende hos en myndighet (9 § FL). Ombudet ska då ha en fullmakt.

Ansökan ska utredas av ansvarig handläggare och beslut ska fattas även om det inte finns tillgång till en lämplig träningslägenhet vid beslutstillfället.

3.2 Utredning

Utredning enligt 11 kap. 1 § SoL ska inledas utan dröjsmål när något kommit till socialnämndens kännedom genom ansökan, anmälan eller på annat sätt som kan föranleda någon åtgärd av nämnden. Utredningen ligger till grund för bedömningen av bistånd till den enskilde. Den enskilde ska så långt som det är möjligt vara delaktig i utredningen. Utredning och beslut ska alltid kommuniceras till den enskilde skriftligen och dokumenteras i den sociala journalen.

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	8/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

En utredning enligt 11 kap. 1 § SoL får inte inledas mot en vuxen persons vilja om utredningen avser den enskilde själv. Undantag från regeln föreligger när socialnämnden på begäran av annan myndighet eller domstol är skyldig att yttra sig. Socialnämnden måste i dessa fall inleda utredning oavsett om den enskilde vill medverka till utredningen eller inte.

Utredning enligt 11 kap. 1 SoL ska följas upp och revideras vid behov men minst en gång per år.

3.2.1 Utredningens innehåll

Utredning som ska ligga till grund för beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL ska vara tillräckligt omfattande för att kunna ge ett tillfredsställande underlag för beslut men inte vara mer ingående än vad som är nödvändigt för utredningens syfte. Hur omfattande utredningsarbete som krävs får bedömas i varje enskilt fall.

Uppgifter som ska ligga till grund för beslut ska i första hand lämnas av den enskilde själv. Den enskilde kan dock använda sig av ett ombud med fullmakt.

För att en fullständig utredning ska kunna genomföras kan handläggaren behöva begära in uppgifter om den enskilde exempelvis från andra myndigheter eller från landstinget. Den enskilde behöver dock samtycka till att socialtjänsten hämtar in uppgifter från utomstående personer. Skulle den enskilde inte samtycka och fullständig utredning inte kan genomföras på grund av detta kan det leda till avslag på ansökan.

För att kunna besluta om en person ska få bistånd till träningslägenhet ska följande förutsättningar vara uppfyllda:

- Personen tillhör målgruppen för träningslägenhet.
- Personen ska innan träningslägenhet beviljas ha fått relevant stöd och hjälp för sin problematik.
- Personen ska bedömas ha stabilitet när det gäller alkohol- och drogfrihet och psykisk hälsa samt ha förutsättningar att klara av ett eget boende med stöd från socialtjänsten och eventuellt från andra vårdgivare.
- Personen ska ta emot bolotsinsats så länge den enskilde bor i träningslägenheten.
- Personen ska vara beredd att följa de uppgörelser som följer av den individuella arbetsplanen och överenskommelsen samt de regler för boende i träningslägenhet som upprättas mellan handläggaren och den enskilde.

3.2.2 Handläggningstid

I SoL anges inte att en utredning ska genomföras på ett visst sätt eller avslutas inom en viss tid. I 7 § förvaltningslagen (FL) regleras dock att varje ärende där någon enskild är part ska handläggas så enkelt och snabbt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Utredningen ska genomföras skyndsamt.

AVDELNINGEN FÖR VERKSAMHETSSTÖD OCH KVALITET

SOCIALFÖRVALTNINGEN
TORGGATAN 11 · 186 8 6 VALLENTUNA
TF N: 08-58785000 · FAX: 08-58785403
SOCIALFÖRVALTNINGEN@VALLENTUNA.SE
WWW.VALLENTUNA.SE

Vallentuna
kommun

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	9/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

3.2.3 Samtycke

Eftersom sekretessreglerna syftar till att skydda den enskilde gäller sekretessen i princip inte mot den enskilde själv (12 kap. 1 § OSL). Den enskilde har därmed möjlighet att samtycka till att sekretess som gäller till skydd för denne helt eller delvis efterges (12 kap. 2 § 1 st. OSL). Det finns inga krav i lagstiftningen på hur ett samtycke ska vara utformat. Det kan vara muntligt eller skriftligt. Om den enskilde har lämnat samtycke till att socialnämnden får kontakta andra myndigheter eller personer ska samtycket dock alltid dokumenteras (5 kap. 5 § SOSFS 2014:5).

Av dokumentationen ska framgå:

1. Vilka andra myndigheter som får kontaktas och i vilket syfte.
2. Om närstående får kontaktas och i vilket syfte.
3. Vilka sakkunniga och referenspersoner som får kontaktas och i vilket syfte.
4. När samtycket har lämnats.

Om den enskilde återkallar hela eller delar av sitt samtycke ska detta dokumenteras så att det tydligt framgår att samtycket inte längre gäller eller att det har ändrats.

3.3 Beslut

Bistånd till boende i träningslägenhet är ett beslut om insats enligt 4 kap. 1 § SoL. Ett beslut om bistånd till träningslägenhet ska **alltid** tidsbegränsas. Om detta inte sker gäller beslutet tills vidare och enligt 27 § förvaltningslagen kan ett gynnande beslut inte ändras till nackdel för den enskilde.

För att ett träningsboende som inte fungerar ska kunna avbrytas snabbt rekommenderas korta biståndsbeslut. Särskilt om det råder tveksamhet om den enskildes förmåga att klara boendet. För att underlätta handläggningen om boendet inte fungerar rekommenderas biståndsbeslutet i normalfallet att följa hyrestiden, det vill säga att gälla för en månad i taget. Biståndsbeslut som löper på längre tid än ett år ska inte förekomma.

Innan beslut om insatsen träningslägenhet kan fattas ska villkoren tydliggöras för den enskilde så att det tydligt framgår att insatsen endast beviljas under förutsättning att den enskilde fullföljer den upprättade arbetsplanen och överenskommelsen och de villkor som följer av hyresavtalet. I annat fall bör omprövning av biståndsbeslutet och uppsägning av hyresavtalet kunna ske. Fortlöpande kontroller av att boendet fungerar samt att hyran inbetalas i tid måste därför göras.

Bolotsarnas uppdrag är att säkerställa att de individer som är beviljade träningslägenhet följer den upprättade arbetsplanen och överenskommelsen. Bolotsarna ska också månatligen följa upp att hyran är betald.

I de fall ingen lämplig träningslägenhet finns att tillgå kan den enskilde ansöka om tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd.

AVDELNINGEN FÖR VERKSAMHETSSTÖD OCH KVALITET

SOCIALFÖRVAL TN I NG EN
TORGGATA N 11 · 186 8 6 VALL ENTU NA
TF N: 08-58785000 · FAX: 08 -58785403
SOCIALFÖRVAL TN I NG EN@ VAL LENTU NA.SE
WWW.VA LL ENTUNA. SE

Vallentuna
kommun

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	10/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

3.3.1 Icke verkställda beslut

Socialnämnden ska enligt 16 kap. 6 f § SoL rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till de revisorer som avses i 3 kap. 8 § kommunallagen (1991:900). Detta gäller således för icke verkställda beslut om bistånd till träningslägenhet som är ett beslut enligt 4 kap. 1 § SoL. För varje beslut ska socialnämnden ange tidpunkten för beslutet, vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Även ärenden där verkställigheten avbryts och inte återupptas inom tre månader ska anmälas på samma sätt. Rapporteringen ska ske en gång per kvartal. En sanktionsavgift har införts för de fall då kommunen inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd som beviljats enligt 4 kap. 1 § SoL.

Enligt 16 kap. 6 g § SoL ska socialnämnden till Inspektionen för vård och omsorg och till de revisorer som avses i 3 kap. 8 § kommunallagen anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 16 kap. 6 f § SoL har rapporterats som icke verkställt. Datum för verkställigheten ska då anges.

3.4 Överklagande

Den enskilde ska alltid underrättas om sin rätt att överklaga ett beslut som har gått denne emot (21 § 2 st. FL). Beslutet ska överklagas skriftligen och den socialsekreterare som har handlagt ärendet ska vara den enskilde behjälplig med hanteringen av överklagan om den enskilde så önskar (4 och 23 §§ FL). Den enskilde ska dock på egen hand formulera innehållet i sin överklagan.

Överklagandet ska ha inkommit till socialtjänsten inom tre veckor från den dag då den enskilde fick del av beslutet (23 § 2 st. FL). Om det inkommer för sent ska det avvisas enligt 24 § FL. I de fall som överklagan har inkommit i rätt tid och beslutet inte ändras ska överklagandet skickas vidare till förvaltningsrätten (25 § FL). Överklagandet förfaller om socialtjänsten själv ändrar beslutet så som den enskilde har begärt (28 § FL).

Om socialtjänsten finner att ett beslut som myndigheten meddelat den enskilde är uppenbart oriktigt, på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska socialtjänsten ändra beslutet om det kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part. Skyldigheten gäller även om beslutet överklagas såvida inte klaganden begär att beslutet tills vidare inte ska gälla (inhibition). Skyldigheten gäller inte om myndigheten har överlämnat handlingarna i ärendet till en högre instans eller om det i annat fall finns särskilda skäl mot att myndigheten ändrar beslutet. (27 § FL)

Mer om vad som gäller kring överklagande finns i 21-30 §§ FL.

AVDELNINGEN FÖR VERKSAMHETSSTÖD OCH KVALITET

SOCIALFÖRVALTNINGEN
TORGGATAN 11 · 186 8 6 VALLENTUNA
TF N: 08-58785000 · FAX: 08-58785403
SOCIALFÖRVALTNINGEN@VALLENTUNA.SE
WWW.VALLENTUNA.SE

Vallentuna
kommun

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	11/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

3.5 Individuell arbetsplan och överenskommelse

När träningslägenheten finns tillgänglig ska socialförvaltningen och den enskilde tillsammans upprätta en individuell arbetsplan och överenskommelse som ska gälla för boendet i träningslägenheten.

Den individuella arbetsplanen och överenskommelsen innehåller de förutsättningar och krav som den enskilde behöver följa under tiden som insatsen är beviljad. Dokumentet ska undertecknas av bägge parter. Från arbetsplanen ska framgå vad den enskilde respektive socialtjänsten ska göra, en tidsmässig avgränsning samt vilka konsekvenser som kan inträda om planen inte följs.

Syftet med arbetsplanen och överenskommelsen är att:

- Förbereda och genomföra ett framgångsrikt träningsboende.
- Ha en beredskap om boendet inte fungerar.
- Anpassa behovet av stöd och kontroll till den enskildes förutsättningar och behov.

Arbetsplanen och överenskommelsen följs upp och revideras minst en gång om året samt vid behov under tiden som insatsen är beviljad.

Om den enskilde inte följer det som har avtalats i arbetsplanen och överenskommelsen, som är av vikt för boendet, kan det vara ett skäl till att träningsboendet avbryts. Rutiner för hur eventuell kontroll av hyresinbetalningar ska gå till skrivs in i arbetsplanen och överenskommelsen.

4 Allmänt om insatsen

Personer med missbruk, psykisk funktionsnedsättning och/eller allvarliga sociala problem har ofta svårt att få en egen bostad samt att klara av att behålla bostaden. De är därför i behov av hjälp från socialtjänsten för att klara av sin situation. Ofta behövs även stöd från andra vårdgivare såsom exempelvis beroendevården och psykiatrin.

Upplåtelse av träningslägenheter är en form av bistånd enligt SoL som kan beviljas personer som inte på egen hand blir godkända som förstahandshyresgäster. Orsaken kan exempelvis vara skulder hos Kronofogdemyndigheten, tidigare avhysning på grund av hyresskuld, störningar och/eller att personen saknar stadigvarande inkomst. Biståndet ska syfta till att förbereda den enskilde på att klara ett eget boende.

Boende i träningslägenhet kan endast beviljas personer som inte på egen hand blir godkända som förstahandshyresgäster. Enbart bostadslöshet eller hemlöshet är i normalfallet inte ett skäl för att bevilja insatsen träningslägenhet. I vissa undantagsfall kan dock hemlöshet utgöra ett skäl. Ett skäl kan exempelvis vara i fall då en barnfamilj blir akut hemlös.

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	12/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

4.1 Träningslägenheterna

Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) beslutar om tilldelning och förmedling av träningslägenheter efter behovsbeställning från socialförvaltningen.

I beställningen till SBF ska alltid anges om det finns särskilda behov såsom lägenhetsstorlek, område eller behov av att bo på ett visst våningsplan. Det är emellertid inflödet av lägenheter som i första hand styr vilka lägenheter som kan erbjudas.

Vid en ansökan om träningslägenhet upprättas ett samtycke där individen ger socialförvaltningen rätt att prata med samhällsbyggnadsförvaltningen.

4.2 Kontrakt

Socialförvaltningen (SF) ska meddela samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) så snart behov av en träningslägenhet finns. När SBF har skickat meddelande till SF om att tillgänglig lägenhet finns ska SF, inom utsatt tid, lämna besked om intresse finns.

Socialförvaltningen har förstahandskontrakt på alla träningslägenheter. Kontraktet upprättas mellan SBF och SF.

Senast fjorton dagar innan inflyttningsdatum ska socialförvaltningen meddela namn och personnummer på andrahandshyresgästen. Samhällsbyggnadsförvaltningen meddelar i sin tur bostadsrättsföreningen om namnet på den enskilde.

Samhällsbyggnadsförvaltningen skriver andrahandskontrakt med den enskilde samt avstående av besittningsskydd. En förutsättning för att hyreskontrakt ska kunna skrivas är att det finns en upprättad individuell arbetsplan och överenskommelse. Arbetsplanen och överenskommelsen ska skrivas under av handläggaren och av den enskilde.

Socialförvaltningen ansvarar för att den enskilde tydligt informeras om vilka allmänna regler som gäller för boende i träningslägenhet. Dessa regler står i överenskommelsen som ska skrivas under av den enskilde. Informationen ska delges innan inflyttningsdagen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att visa den enskilde lägenheten och tillhörande utrymmen samt instruera om användning av samtliga vitvaror, sopsortering, parkering, internet m.m. SBF ansvarar vidare för att lämna över information angående kontaktuppgifter gällande fastighetsfrågor.

Eventuella förändringar i boendevillkoren, t.ex. att den enskilde vill bo tillsammans med en annan person, kan endast ske efter att ansvarig socialsekreterare utrett det utökade/förändrade behovet. En ny utredning ska således genomföras.

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	13/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

4.3 Boendetid

Boendetidens längd kan variera beroende på den enskildes problematik och övriga omständigheter. Boendetiden är minst ett år och normalt högst fyra år.

Det är viktigt att personen ifråga inte är bosatt i träningslägenheten under längre tid än vad som bedöms vara nödvändigt. Målsättningen med insatsen är att den enskilde ska ges möjlighet att få en stabil livssituation och stärka den enskildes möjligheter att söka annat boende, vilket även inkluderar andrahandsboende.

Avstämning av hur boendet i träningslägenheten fungerar och fortsatt planering bör ske åtminstone en gång per år.

Om det finns starka skäl kan boendetiden undantagsvis vara mer än fyra år, exempelvis i skuldsaneringsärenden eller om den enskilde av andra anledningar inte lyckats ordna ett eget boende.

4.4 Hyran

Den enskilde betalar hyran direkt till kommunen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) ska anmäla till socialförvaltningen (SF) om det uppkommer en hyresskuld. SF ansvarar då för att göra en uppföljning utifrån sociala faktorer och återkopplar därefter till SBF hur hyresskulden ska hanteras. Bolots ska månatligen följa upp att hyran är betald.

4.5 Hemförsäkring

Den som beviljas träningslägenhet ska teckna hemförsäkring i form av grundförsäkring som omfattar ansvarsskydd, egendomsskydd, rättsskydd och överfallsskydd.

5 Uppföljning

Insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet (3 kap. 3 § SoL). Alla beslut och uppdrag ska kontinuerligt följas upp och utvärderas, dock minst en gång per år samt vid behov.

Uppföljningen ska ske i samråd med den enskilde i den mån det är möjligt. Vid uppföljningen är det viktigt att handläggaren och den enskilde går igenom delmål och mål med insatsen och att individuella planer och uppdrag revideras vid behov.

Uppföljning av boendet sker löpande genom Bolotsverksamheten. Bolotsarnas uppdrag är att säkerställa att de individer som är beviljade träningslägenhet följer den upprättade arbetsplanen och överenskommelsen.

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	14/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

5.1 Årskontroll

När ett år har gått och biståndsbeslutet upphör att gälla ska socialförvaltningen ta ställning till det fortsatta boendet. Tre alternativa möjligheter finns:

1. Boendet avbryts genom att den enskilde sägs upp till hyrestidens utgång.
2. Nytt beslut om träningslägenhet fattas.
3. Den enskilde övertar förstahandskontraktet på lägenheten.

Om det inte har förekommit anmärkningar enligt hyreslagen under det första hyresåret, och det bedöms lämpligt, kan socialförvaltningen göra en skriftlig begäran hos samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) om prövning av att förstahandskontraktet överläts på den enskilde. Hur boendet i träningslägenheten har fungerat utgör i det sammanhanget en mycket viktig referens för SBF i prövningen av förstahandskontrakt.

Hyresvärden ska under träningstiden ha en chans att se att den enskilde kan betala hyran, sköta lägenheten, inte är störande och i övrigt är en bra hyresgäst.

Socialförvaltningen förbinder sig att under det första hyresåret inte framställa yrkande om att hyresrätten/förstahandskontraktet ska överlätas på den enskilde.

5.2 Omprövning/upsägning/avhysning

Omprövning av biståndsbeslutet kan ske på grund av att den enskilde inte följer villkoren för boendet. Den enskilde ska i första hand motiveras till att avflytta under frivilliga former. Om den enskilde missköter sitt boende sker skriftlig uppsägning från samhällsbyggnadsförvaltningen. Avvikelse från den individuella arbetsplanen och överenskommelsen kan vara ett skäl till att boendet upphör.

Information om vad som gäller om den enskilde vägrar att flytta trots uppsägning finns att läsa under rubriken *9.5 Rättslig prövning: Avhysning*.

Vid en eventuell uppsägning eller avhysning ansvarar socialförvaltningen för den enskildes sociala situation utifrån socialtjänstlagen. Detta innebär att utreda den enskildes behov av stödinsatser på nytt samt att motivera den enskilde till att ta emot annan insats som bedöms bättre motsvara behovet.

6 Socialförvaltningens åtagande

Socialförvaltningen som fattar beslut om insatsen ansvarar för bolotsinsats samt för uppföljning under tiden som boendet i träningslägenheten pågår. Vid behov ska den enskilde efter individuell behovsprövning också erbjudas andra insatser som komplement till boendeinsatsen. Olika former av stöd kan vara nödvändigt under olika delar av boendetiden.

Biståndet till träningslägenhet ska följas upp kontinuerligt så att pågående insatser alltid svarar mot den enskildes aktuella behov. För varje person ska upprättas en

AVDELNINGEN FÖR VERKSAMHETSSTÖD OCH
KVALITET

SOCIALFÖRVALTNINGEN
TORGGATAN 11 · 186 8 6 VALLENTUNA
TF N: 08-58785000 · FAX: 08-58785403
SOCIALFÖRVALTNINGEN@VALLENTUNA.SE
WWW.VALLENTUNA.SE

Vallentuna
kommun

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	15/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

individuell arbetsplan och överenskommelse som närmare reglerar vad som ska ske under tiden som boendeinsatsen pågår.

7 Samarbetet mellan förvaltningarna

För att boendeinsatsen ska fungera på ett effektivt sätt måste samarbetet mellan förvaltningarna fungera smidigt och upprättad överenskommelse och rutiner följas.

Vilken förvaltning som ansvarar för vad framgår av överenskommelsen benämnd: *Boende- och fastighetsfrågor – Ansvarsfördelning mellan Socialförvaltning (SF) och Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) från och med 1 oktober 2017.*

Samverkansmöten mellan förvaltningarna sker med jämna mellanrum. Vi behov revideras då det kompletterande arbetsdokumentet som benämns: *Boende- och fastighetsfrågor – Fördelning mellan Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) och Socialförvaltningen (SF) gällande träningslägenheter och 9:9 LSS (egen lägenhet).*

8 Jourlägenheter

En jourlägenhet är en form av träningslägenhet som används både för familjer och enskilda vuxna som behöver ett kortvarigt boende för att lösa en akut social situation. Boende i jourlägenhet beviljas i högst tre månader och förstahandskontraktet på en sådan lägenhet kan aldrig överlätas på den enskilde.

För boende i jourlägenhet gäller samma regler som för boende i träningslägenhet. Det är viktigt att det upprättas en individuell arbetsplan och överenskommelse för boendet i jourlägenheten som reglerar hur stödet till familjen/den enskilde ska se ut under boendetiden samt hur boendesituationen ska förändras på längre sikt. I de fall det är aktuellt ska planering för avbetalning av eventuella hyresskulder alternativt skuldsanering påbörjas.

Beslut om boende i jourlägenhet är ett bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som kan överklagas genom förvaltningsbesvär.

Under boendetiden betalar den enskilde ingen hyra utan betalar för logidelen i egenavgiften.

9 Hyresrättsliga frågor

Samhällsbyggnadsförvaltningen är hyresvärd och ansvarar för de hyresrättsliga frågorna. Nedan följer en kort beskrivning av aktuella delar i hyresrätten.

9.1 Hyresavtalet

Ett hyresavtal kan vara muntligt eller skriftligt. Ett hyresförhållande uppstår enligt jordabalken 12 kap. (hyreslagen) 1 § när hus eller delar av hus uppläts till nyttjande mot ersättning, även när detta sker muntligen. Bestämmelserna i hyreslagen är till största delen tvingande, d.v.s. bestämmelserna kan inte avtalas bort av parterna. För

AVDELNINGEN FÖR VERKSAMHETSSTÖD OCH
KVALITET

SOCIALFÖRVALTNINGEN
TORGGATAN 11 · 186 8 6 VALLENTUNA
TF N: 08-58785000 · FAX: 08-58785403

SOCIALFÖRVALTNINGEN@VALLENTUNA.SE
WWW.VALLENTUNA.SE

Vallentuna
kommun

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	16/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

att vid tvist kunna bevisa vad som avtalats ska ett skriftligt hyresavtal alltid upprättas och i detta avtal ska alla de villkor och bestämmelser som ska gälla för upplåtelsen anges.

9.2 Hyres-, förlängnings- och uppsägningstid

Bestämmelser om hyrestid och uppsägning finns i 3-18 §§ i hyreslagen. Enligt 4 § måste uppsägning ske senast en vecka i förväg om hyrestiden är längre än två veckor men längst tre månader.

9.3 Besittningsskydd

Enligt 45 § punkt 1 hyreslagen har en andrahandshyresgäst inget besittningsskydd om hyresförhållandet upphör innan det har varat längre än två år i följd. Besittningsskydd innebär att hyresgästen vid hyresvärdens uppsägning av hyresavtalet har rätt till förlängning av avtalet, utom i vissa undantagsfall, och att frågan om avtalets förlängning ska prövas av hyresnämnden.

Enligt 45 a § hyreslagen kan hyresvärderna och hyresgästen i en särskilt upprättad handling träffa överenskommelse om att hyresgästen inte ska ha något besittningsskydd (överenskommelse om avstående från besittningsskydd). En sådan överenskommelse måste godkännas av hyresnämnden.

Samtliga hyresgäster av träningslägenhet ska skriva under överenskommelse om att hyresgästen avstår från sitt besittningsskydd. En sådan överenskommelse ska alltid träffas samtidigt som andrahandskontraktet ingås.

Om hyresgästens make, registrerad partner eller sambo har sin bostad i lägenheten måste överenskommelsen om avstående från besittningsskydd godkännas av maken/den registrerade partnern/sambon. I annat fall gäller inte överenskommelsen mot maken/den registrerade partnern/sambon.

9.4 Uppsägning

Enligt 8 § hyreslagen ska en uppsägning vara skriftlig om hyresförhållandet har varat längre än tre månader i följd vid den tidpunkt till vilken uppsägningen sker. Ur bevissynpunkt bör en uppsägning alltid vara skriftlig.

Uppsägning till hyrestidens utgång

Enligt 8 § hyreslagen får en uppsägning av ett bostadshyresavtal, som sker till hyrestidens utgång, sändas i rekommenderat brev. Uppsägningen anses då ha skett när den har avlämnats för postbefordran under den söktes vanliga adress. Några ytterligare åtgärder för att delge hyresgästen uppsägningen behöver inte vidtas.

Samhällsbyggnadsförvaltningen måste emellertid kunna visa att uppsägningen har skickats i rekommenderat brev till hyresgästen och att detta skett före uppsägningstidens utgång, t.ex. genom kvitto på inlämnat rekommenderat brev.

AVDELNINGEN FÖR VERKSAMHETSSTÖD OCH
KVALITET

SOCIALFÖRVALTNINGEN
TORGGATAN 11 · 186 8 6 VALLENTUNA
TF N: 08-58785000 · FAX: 08-58785403

SOCIALFÖRVALTNINGEN@VALLENTUNA.SE
WWW.VALLENTUNA.SE

Vallentuna
kommun

DATUM U TSKRI FT	2018- 05- 02	SIDA	17/ 17
DOKUMENT NAM N	RIKTLI NJER FÖR TRÄNI NGS LÄGENHETER	DOKUMENTTYP	RIKTLI NJE

Uppsägning i förtid

Uppsägning i förtid på grund av att hyresgästen förverkat hyresrätten kan ske enligt 42 § hyreslagen om hyresgästen exempelvis inte betalar hyran, är störande eller i övrigt i väsentligt avseende bryter mot hyreslagen eller hyreskontraktets bestämmelser. Vid en rättslig prövning av uppsägningen måste samhällsbyggnadsförvaltningen kunna bevisa att grund för förverkande föreligger.

En uppsägning i förtid på grund av förverkande av hyresrätten kan inte delges genom rekommenderat brev. Delgivningen måste antingen ske enligt reglerna i jordabalken 8 kap. 8 § 3 st. om hyresgästen inte skriftligen bekräftar mottagandet av uppsägningen eller genom att ansökan om avhysning görs hos domstol eller kronofogdemyndighet. Uppsägning anses i det sistnämnda fallet ha skett när hyresgästen delgivits avhysningsansökan.

9.5 Rättslig prövning: Avhysning

Om uppsägning till hyrestidens utgång har skett men hyresgästen vägrar att avflytta måste ansökan om avhysning av hyresgästen skickas till Kronofogdemyndigheten enligt lag (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning. Ansökan om avhysning kan även inges till tingsrätten. I båda fallen sker en prövning av om hyresgästens besittningsrätt till lägenheten har upphört.

9.6 Kvarlämnad egendom

Om andrahandshyresgästen efter avflyttning eller avhysning lämnat kvar egendom i lägenheten eller i något utrymme som hör till lägenheten gäller följande bestämmelse i 27 § andra stycket hyreslagen:

"Om det i en lägenhet som hyresgästen har lämnat eller från vilken han avhysts eller i ett utrymme som hör till lägenheten finns egendom, som kan antas tillhöra honom eller någon i hans hushåll, och om han inte inom tre månader från anmaning eller inom sex månader från det han lämnade eller avhystes från lägenheten har avhämtat egendomen, tillfaller den hyresvärden utan lösen."

Samhällsbyggnadsförvaltningen kan således välja mellan att uppmana andrahandshyresgästen att hämta sin egendom inom tre månader eller vänta i sex månader. Under tiden måste samhällsbyggnadsförvaltningen ta hand om och magasinera egendomen.

